

Zámek Larisch-Mönichů, ul. Zamkowa 20, Kończyce Wielkie

Sídlo bylo vybudováno na konci 17. století, pravděpodobně na místě dřívějšího objektu z 16. století. Zámek, ležící v malebné krajině říčky Petruvky, nechal postavit zemský maršál Těšínského knížectví, baron Jerzy Fryderyk Wilczek, syn kończyckého dědice Fryderyka Jerzego Wilczka a Francouzky Joanny de Ferretové. Budova byla mnohokrát přestavována a rozšiřována. Svou současnou barokně-klasicistní podobu ve francouzském stylu získal zámek koncem 19. století.

Roku 1825 si kończycký zámek zvolila za své sídlo hraběnka Henrietta Larisch-Mönichová. Kolem zámku vznikl anglický park s umělým jezírkem. V parku rostou břízy, duby, jírovce, jasany, smrky a nejrůznější keře.

Třípodlažní budova s půdorysem písmene L je situována čelem k jihozápadu. Od severovýchodu navazuje později dostavěné křídlo. Obě části spojuje čtyřboká věž se čtyřspádovou střechou. V prvním patře se nachází reprezentační sál s výstupem na sloupovým podepřenou terasu.

Poslední majitelkou zámku byla hraběnka Gabriela Thun-Hohensteinová, pocházející z rodu Larisch-Mönichů, manželka hraběte Felixe Thun-Hohensteina, adjutanta císaře Františka Josefa I. Dáma císařského dvora, velká filantropka, mecenáška jednoho z pavilonu Slezské nemocnice v Těšíně, se do paměti obyvatel Kończyz Wielkich zapsala jako „Hodná paní“. Po 2. světové válce jí byl zámek odebrán komunistickou státní mocí. Hraběnka se poté uchýlila do skromného podnájmu v Těšíně, kde roku 1957 také zemřela. Pohřbena je vedle svého manžela na kończyckém hřbitově.

Od roku 1952 působil ve zdech zámku po dobu více než 50 let státní dětský domov. Roku 2007 byl objekt spolu s přilehlým parkem správními orgány okresu Těšín odprodán soukromým majitelům. V roce 2020 byla vedle zámku založena první vinice obce Hażlach: Chateau Kończyce Wielkie.